

POLITECHNIKA ŚLĄSKA Wydział Automatyki, Elektroniki i Informatyki

Praca dyplomowa inżynierska

Tytuł pracy dyplomowej inżynierskiej

autor: Imię Nazwisko

kierujący pracą: dr inż. Imię Nazwisko

konsultant: dr inż. Imię Nazwisko

Gliwice, październik 2018

Oświadczenie

Wyrażam zgodę / Nie wyrażam zgody mowej / rozprawy doktorskiej*.	* na udostępnienie mojej pracy dyplo-
Gliwice, dnia 4 października 2018	
	(podpis)
	(poświadczenie wiarygodności podpisu przez Dziekanat)

* podkreślić właściwe

Oświadczenie promotora

Oświadczam, że praca "Tytuł pracy dyplomowej inżynierskiej" spełnia wymagania formalne pracy dyplomowej inżynierskiej.
Gliwice, dnia 4 października 2018
(podpis promotora)

Spis treści

1	$\mathbf{W}$ stęp	1
2	[Analiza tematu]	3
3	Wymagania i narzędzia	5
4	Specyfikacja zewnętrzna	7
5	Specyfikacja wewnętrzna	9
6	Weryfikacja i walidacja	11
7	Podsumowanie i wnioski	13

Wstęp

- wprowadzenie w problem/zagadnienie
- osadzenie problemu w dziedzinie
- cel pracy
- zakres pracy
- zwięzła charakterystyka rozdziałów
- jednoznaczne określenie wkładu autora, w przypadku prac wieloosobowych
  - tabela z autorstwem poszczególnych elementów pracy

[Analiza tematu]

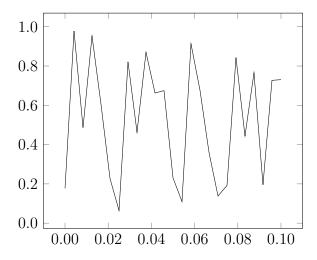
- analiza tematu
- wprowadzenie do dziedziny (state of the art) sformułowanie problemu
- studia literaturowe [2, 3, 4, 1]
- przegląd literatury tematu (należy wskazać źródła wszystkich informacji zawartych w pracy)
- opis znanych rozwiązań (także opisanych naukowo, jeżeli problem jest poruszany w publikacjach naukowych), algorytmów, osadzenie pracy w kontekście

Wymagania i narzędzia

- wymagania funkcjonalne i niefunkcjonalne
- przypadki użycia (diagramy UML)
- opis narzędzi
- metodyka pracy nad projektowaniem i implementacją

Specyfikacja zewnętrzna

- wymagania sprzętowe i programowe
- sposób instalacji
- sposób aktywacji
- kategorie użytkowników
- sposób obsługi
- administracja systemem
- kwestie bezpieczeństwa
- przykład działania
- scenariusze korzystania z systemu (ilustrowane zrzutami z ekranu lub generowanymi dokumentami)

Rysunek 4.1: Podpis rysunku po rysunkiem.

Specyfikacja wewnętrzna

- przedstawienie idei
- architektura systemu
- opis struktur danych (i organizacji baz danych)
- komponenty, moduły, biblioteki, przegląd ważniejszych klas (jeśli występują)
- przegląd ważniejszych algorytmów (jeśli występują)
- szczegóły implementacji wybranych fragmentów, zastosowane wzorce projektowe
- diagramy UML

Krótka wstawka kodu w linii tekstu jest możliwa, np. **descriptor**, a nawet **descriptor_gaussian**. Dłuższe fragmenty lepiej jest umieszczać jako rysunek, np. kod na rysunku 5.1, a naprawdę długie fragmenty – w załączniku.

```
1 class descriptor_gaussian : virtual public descriptor
2 {
     protected:
        /** core of the gaussian fuzzy set */
        double _mean;
        /** fuzzy fication of the gaussian fuzzy set */
        double _stddev;
     public:
        /** @param mean core of the set
10
            @param stddev standard deviation */
11
        descriptor_gaussian (double mean, double stddev);
12
        descriptor_gaussian (const descriptor_gaussian & w);
13
        virtual ~descriptor_gaussian();
14
        virtual descriptor * clone () const;
16
        /** The method elaborates membership to the gaussian
17
           fuzzy set. */
        virtual double getMembership (double x) const;
18
19
20 };
```

Rysunek 5.1: Klasa descriptor_gaussian.

Weryfikacja i walidacja

- sposób testowania w ramach pracy (np. odniesienie do modelu V)
- organizacja eksperymentów
- przypadki testowe zakres testowania (pełny/niepełny)
- wykryte i usunięte błędy
- opcjonalnie wyniki badań eksperymentalnych

Tablica 6.1: Opis tabeli nad nią.

				metoda			
				alg. 3	alg. 4	$\gamma = 2$	
ζ	alg. 1	alg. 2	$\alpha = 1.5$	$\alpha = 2$	$\alpha = 3$	$\beta = 0.1$	$\beta = -0.1$
0	8.3250	1.45305	7.5791	14.8517	20.0028	1.16396	1.1365
5	0.6111	2.27126	6.9952	13.8560	18.6064	1.18659	1.1630
10	11.6126	2.69218	6.2520	12.5202	16.8278	1.23180	1.2045
15	0.5665	2.95046	5.7753	11.4588	15.4837	1.25131	1.2614
20	15.8728	3.07225	5.3071	10.3935	13.8738	1.25307	1.2217
25	0.9791	3.19034	5.4575	9.9533	13.0721	1.27104	1.2640
30	2.0228	3.27474	5.7461	9.7164	12.2637	1.33404	1.3209
35	13.4210	3.36086	6.6735	10.0442	12.0270	1.35385	1.3059
40	13.2226	3.36420	7.7248	10.4495	12.0379	1.34919	1.2768
45	12.8445	3.47436	8.5539	10.8552	12.2773	1.42303	1.4362
50	12.9245	3.58228	9.2702	11.2183	12.3990	1.40922	1.3724

Podsumowanie i wnioski

- uzyskane wyniki w świetle postawionych celów i zdefiniowanych wyżej wymagań
- kierunki ewentualnych danych prac (rozbudowa funkcjonalna ...)
- problemy napotkane w trakcie pracy

Bibliografia

- [1] Imię Nazwisko, Imię Nazwisko. Tytuł strony internetowej. http://adres/w/sieci.html. [data dostępu: 2018-09-30].
- [2] Imię Nazwisko, Imię Nazwisko. Tytuł artykułu w czasopiśmie. Tytuł czasopisma, 157(8):1092-1113, 2016.
- [3] Imię Nazwisko, Imię Nazwisko. Tytuł książki. Wydawnictwo, Warszawa, 2017.
- [4] Imię Nazwisko, Imię Nazwisko, Imię I. Nazwisko. Tytuł artykułu konferencyjnego. *Nazwa konferecji*, strony 5346–5349, 2006.

16 Bibliografia

Dodatki

Spis skrótów i symboli

```
DNA kwas deoksyrybonukleinowy (ang. deoxyribonucleic acid)
```

 $MVC \mod - \text{widok} - \text{kontroler}$ (ang. model-view-controller)

 ${\cal N}\,$ liczebność zbioru danych

 $\mu\,$ stopnień przyleżności do zbioru

 $\mathbb{E}$ zbiór krawędzi grafu

 ${\cal L}\,$ transformata Laplace'a

Źródła

Jeżeli w pracy konieczne jest umieszczenie długich fragmentów kodu źródłowego, należy je przenieść do załącznika.

```
partition fcm_possibilistic::doPartition
                                        (const dataset & ds)
3 {
      try
          if (\_nClusters < 1)
              throw std::string ("unknown_number_of_clusters");
          if (_nlterations < 1 and _epsilon < 0)
              throw std::string ("You_should_set_a_maximal_
                 number_{\sqcup} of_{\sqcup} iteration_{\sqcup} or_{\sqcup} minimal_{\sqcup} difference_{\sqcup}
                 epsilon.");
          if (\_nlterations > 0 and \_epsilon > 0)
10
              throw std::string ("Both_number_of_iterations_and_
11
                 minimal_{\sqcup}epsilon_{\sqcup}set_{\sqcup}--_{\sqcup}you_{\sqcup}should_{\sqcup}set_{\sqcup}either_{\sqcup}
                 number_{\sqcup} of_{\sqcup} iterations_{\sqcup} or_{\sqcup} minimal_{\sqcup} epsilon.");
          auto mX = ds.getMatrix();
13
          std::size_t nAttr = ds.getNumberOfAttributes();
14
          std::size_t nX
                               = ds.getNumberOfData();
15
          std :: vector<std :: vector<double>> mV;
16
          mU = std :: vector<std :: vector<double>>> ( _n Clusters );
          for (auto & u : mU)
18
```

```
u = std::vector<double> (nX);
19
        randomise (mU);
20
        normaliseByColumns (mU);
21
        calculateEtas(_nClusters, nX, ds);
        if ( nlterations > 0)
23
        {
24
            for (int iter = 0; iter < \_nlterations; iter++)
            {
26
               mV = calculateClusterCentres(mU, mX);
               mU = modify Partition Matrix (mV, mX);
28
            }
29
        }
        else if (\_epsilon > 0)
31
        {
            double frob;
33
            do
34
            {
               mV = calculateClusterCentres(mU, mX);
36
               auto mUnew = modifyPartitionMatrix (mV, mX);
37
38
               frob = Frobenius_norm_of_difference (mU, mUnew)
39
               mU = mUnew;
40
            } while (frob > _epsilon);
41
        }
        mV = calculateClusterCentres(mU, mX);
43
        std :: vector<std :: vector<double>> mS =
44
            calculateClusterFuzzification (mU, mV, mX);
45
        partition part;
        for (int c = 0; c < \_nClusters; c++)
47
48
            cluster cl;
```

```
for (std::size\_t a = 0; a < nAttr; a++)
51
               descriptor_gaussian d (mV[c][a], mS[c][a]);
52
               cl.addDescriptor(d);
54
            part . addCluster(cl);
        return part;
57
     catch (my_exception & ex)
59
60
        throw my_exception (__FILE__, __FUNCTION__, __LINE__,
            ex.what());
     }
62
     catch (std::exception & ex)
63
64
        throw my_exceptionn (__FILE__, __FUNCTION__, __LINE__
           , ex.what());
66
     catch (std::string & ex)
67
        throw my_exception (__FILE__, __FUNCTION__, __LINE__,
            ex);
     }
70
     catch (...)
     {
72
        throw my_exception (__FILE__, __FUNCTION__, __LINE__,
            "unknown expection");
     }
74
75 }
```

Zawartość dołączonej płyty

Do pracy dołączona jest płyta CD z następującą zawartością:

- praca (źródła L^AT_EXowe i końcowa wersja w pdf),
- źródła programu,
- dane testowe.

Spis rysunków

5 1	Klasa descriptor_gaussian										10
4.1	Podpis rysunku po rysunkiem.										8

28 Spis rysunków

Spis tablic

ິ 1	Opis tabeli nad nia.																						1	2
J. I	Opis taben nau mą.	 •	•	•	 •	•	•	•	 •	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	1.	4